

"ЗЕЛЕНА МИСИЯ" - Туристическо дружество „Трапезица - 1902“

Ежегодно през месец април, туристи от клубове на ТД „Трапезица-1902“ участват в почистването на туристическите маршрути в околностите на Велико Търново от клони, храсти, камъни, битови отпадъци. Подновяват се лентовата маркировка и оказателните табели. Маршрутите са част от кампанията „Движи се и победи“ /пролет и есен/.

В тазгодишната инициатива се включиха: ученици от ОУ „Димитър Благоев“ с ръководител Светла Пенчева и ученици от ОУ „Бачо Киро“ с ръководител Емил Витанов, като заедно почистиха централната част на парк Ксилифор от битови отпадъци и засадиха 11 дръвчета и 10 храста.

Доброволците от клуба по пешеходен туризъм почистиха следните маршрути. Велико Търново - манастир „Света Троица“ - х. Божур - с. Самоводене; Велико Търново - Преображенски манастир - с. Беляковец - с. Самоводене; Велико Търново - Ксилифор - с. Арбанаси - манастир „Св.Св. Петър и Павел“, с ръководител инж. Станчо Русев.

Представителите от клуба на туристите ветерани 31 души, почистиха от битови отпадъци подхода от Мавриков и разклона за с. Арбанаси към Ксилифор.

Ландшафтният инженер Мария Георгиева изнесе беседа за дръвчетата и тяхното отглеждане.

Общо бяха събрани над 30 чувала битови отпадъци.

Засадени дръвчета:

Розова акация /Robinia hispida/

Родината ѝ е Северна Америка. Това красиво парково дърво с едри розови цветове понася добре студовете и издържа на жегите. Цъфти през пролетта - май, юни. Но има една особеност, че не образува винаги качествени семена и размножаването му чрез тях е несигурно, макар че в много сайтове посочват че е възможно размножаването и чрез семена. Затова остава възможността да го имате и вие, ако си облагородите подложка бяла акация с калем или пъпка от розова.

Чинар / Platanus occidentalis/

Източният платан е дърво от първа величина и достига 50 гл височина и 4 т диаметър. Короната е широка, с дебели и дълги странични клони. Кората в млада възраст е мозаечно-петниста, със сиви и зелени преливащи се петна и се отделя на тънки плочки. Листата са прости, дланевидно нарязани на 5 или 7 дяла, средният от които е с леко стеснена основа и удължен връх. Те са дълги 12-15 ст и широки 15-18 ст. Плодът е дребно орехче с обратноконусовидна форма, което е покрито с прилепнали по повърхността му власинки.

Източният платан е изключително бързорастящ вид, особено в млада възраст. Взискателен е към светлината, поради което най-често формира чисти насаждения.

Черна елша (Alnus glutinosa (L.) Gaerth.)

Описание. Дърво, до 20 (35) м високо, с цилиндрична корона. Младите клонки червеникавокафяви. Листата на черната елша са обратно овални до овално елиптични, 4 - 9 см дълги и 3 - 7 см широки, на върха връзани, в основата клиновидни младите лепкави, отгоре тъмнозелени, отдолу светлозелени. Мъжките цветове във връхни реси, събрани по 3 - 5 в грозд, с пурпурно-виолетови покривни люспи. Женските цветове са събрани в овални, 12 - 20 мм дълги съцветия, групирани по 3-5 в пазвите на листата под мъжките, при узряването вдървявящи, кафяви. Цъфти март - април.

Плачеща върба / Salix babylonica/

Плачеща върба е представител от род Salix. На височина достига 10-12 (18) м. Короната е широка, плачуща, с дълги (до 5-6 м), тънки, увиснали до земята, жилави, жълто-зелени, голи и блестящи клонки. Отгоре обаче младите клонки са винаги слабо червеникави. Листата са тесноланцетни, с постепенно и дълго заострен връх, силно назъбени, дълго 8-16 см. Отгоре листата са зелени, а отдолу сиво-зелени и голи. При по-топъл и влажен климат листата се запазват зелени до късна есен или началото на зимата. Цъфтежът е малко след разлистването (март-април). Родината на този вид не е точно известна. Расте бързо и най-добре на влажни почви.

Многоцветен плачещ бук / Fagus sylvatica "purpurea tricolor"/

В парковете и големите градини има величествени екземпляри на това дърво, има живи плетове от бук. Почти всички сортове имат нужда от много място и почти нищо не расте под балдахина от гъстите им листа.

СОПТОВЕ: Възрастният екземпляр на *F. sylvatica* достига над 30 м височина и образува разкошна корона от лъскави зелени листа, които наесен пожълтяват, а после стават кафяви. Този вид е твърде висок за обикновената градина, но от него става жив плет- кафявите листа ще останат през зимата, ако подкастрите в средата налятото. Най-зрелищни са пъстролистните сортове - златистият 'Aurea Pendula' или най-търсеният *purpurea*. 'Purpurea Pendula' е малък сорт с корона като гъба, а с най-ярко оцветени листа е 'Riversii'.

Червонолистен явор с корона / Acer platanoides Schwedleri /

Яворите изискват плодородна почва, като сред тях има както видове, които са сухоустойчиви, така и такива, които са чувствителни към влажността на почвата. Различни са и изискванията към светлината, като повечето са сенко-издръжливи.

Красят най-вече умерения пояс на Северното полукълбо. Това са Европа, Предна и Средна Азия, Хималаите, Източна Азия, островите от Зондския архипелаг, Северна и Централна Америка. Освен че са изключително декоративни дървета, дървесината им има също така доста широко промишлено приложение. Не образуват чисти насаждения, а по-скоро смесени с други широко-

листни дървета и по-рядко иглолистни.

Лирово дърво известно като - дървото лале/ Liriodendron tulipifera /

Произхода му е от Източната част на Северна Америка. Дървото достига до 15 м. височина и има широка корона. Кората е сиво кафява, набраздена. Пъпките са разположени последователно и имат формата на патешка човка. Листата са почти четириъгълни, светло зелени от горната страна, синкаво зелени от долната страна, златисти на цвят през есента. Листата достигат дължина до 8-15 см. и почти толкова са широки.

Цветовете имат форма на лале с големина до 4-6 см. зеленикаво жълти на цвят с оранжева вътрешност, ароматни. Плодът е подобен на шишарка. Почвата да бъде добре аерирана, влажна, хумусна. Предпочита топлолюбиви и слънчеви места за отглеждане. Засаждане - самостоятелно в паркове и

градини.

Офиката (Sorbus aucuparia)

Многогодишно дърво, високо около 15-16 м, със сива и гладка кора, която при старите дървета се напуква слабо. Кореновата система на офиката е силно развита. Нарича се още *Птицеловна брекиня*, защото плодовете ѝ са пиршество за много птици.

Короната е широкояйцевидна до закръглена. Листата са сложни-текоперести, съставени от 9-17 лисчета до 6 см дълги и удължено-елиптични до продълговато-ланцетни по форма. Назъбени, понякога в основата са целокрайни, окосмени отдолу. Отгоре са жълтозелени, отдолу - сивозелени. През есента добиват оранжево-червена багра. Младите листа и пъпките са окосмени. Цветовете са бели, събрани в 10-18 см щитовидни метлици, в

кислото съцветие с петлистна чашка, петлистно венче и многобройни тичинки. Цъфти през май в продължение на 10 дни.

Гинко билоба (*Ginkgo biloba*)

Семенно растение, единственият съществуващ и днес вид в отдел Гинкови (*Ginkgophyta*), род Гинко (*Ginkgo*), поради което много често се нарича с родовото си наименование. В продължение на векове се смята, че е изчезнал в дивата природа, но в наши дни е установено, че се среща в ограничен район в Източен Китай, въпреки че дивият статут на тези дървета е спорен.

Гинко е средно голямо широколистно дърво, високо до 20-35 m, като отделни екземпляри в Китай са достигали повече от 50 m. То често има остра корона и дълги неподредени клони. Корените са дълбоки и дървото е устойчиво на вятър и сняг.

Бялата бреза /*Betula pendula*/

Широколистно листопадно дърво с добре развита коренова система. Характерно в кореновата система на бялата бреза е, че по-развити са страничните корени, които водят началото си почти от основата на растението. За разлика от тях главният корен е сравнително малък и къс. Почвите, върху които бялата бреза се развива най-добре, са сиви горски и кафяви горски почви. Стъблото на бялата бреза е сравнително тънко и е покрито с бяла кора, която периодично пада на тънки люспи. Характерния за кората бял цвят се дължи на съдържанието на веществото бетулин в нейния състав. Това е единственото бяло багрило, съществуващо в

природата.

Майски сняг / *SPIRAEA AQUILEGIFOLIA VAR. VANHOUTTEI*/

Спиреите са много популярни и също толкова красиви храсти. Народът ги е нарекъл майски сняг, защото отдалече изглеждат именно като купчина сняг сред раззеленилата се поляна. Спиреите са лесни за отглеждане при нашите климатични условия. Те са от растенията, за които можем да кажем, че се гледат сами. Това е хибриден вид получен чрез кръстосването на *Spiraea canthoniensis* X *Spiraea trilobata*. Представява листопаден храст с височина до 2 m. Листата са ромбични, към върха назъбени. Цветовете са бели. През есента листата се багряят бакърено червено.

Невзискателен за отглеждане вид. Добре се развива на свежи и плодородни почви, но понася и засушавания, както и по-бедни почви. Предпочита слънчеви месторастения. Понася резитби. У нас е напълно зимостойчива.

И още Роза /храст/; *Phusocarpus opulifolios* 'Andre'